

TÜRKÇE DEYİMLEŞMİŞ BİRLEŞİK FİİLLERLE BOŞNAKÇA DEYİMLEŞMİŞ BİRLEŞİK FİİLLER ARASINDA BENZER OLANLAR

Kerima FİLAN

Saraybosna Devlet Üniversitesi, Sarajevo / Bosna Hersek

ÖZET

Bu sunumda geçmiş yüzyıllarda Bosna'da kullanılmış olan Türkçenin söz varlığı ile ilgili bazı özellikler üzerinde durulacaktır. Tarihî Bosna Türkçesinde tespit edilen birleşik fiillerin bir kısmı öge ve anlam bakımından günümüz Boşnak dilinde var olan kelime öbekleriyle benzerlikler göstermektedir. Bir dilin sözvarlığının, o dili konuşan toplumun maddî ve manevî kültürün yansıtıcısı, kavramlar dünyası olduğu düşüncesinden hareketle, uzun süre içerisinde temasta bulunmuş olan Türkçe ile Boşnakçanın kültür akrabalığı açısından birbirine yaklaştığı, önemli ilişkiler kurduğu sonucuna varılmaktadır. Bu iki dili konuşmuş olan insanların, bazı durumları dile yansıtmada birbirine eş anlatım yollarına baş vurdukları doğal gibi görünmektedir.

Bu sunumda, Türkçe ile Boşnakça arasında gelişmiş olan etkileşim konusuna fazla giremeden, her iki dilde benzerlik gösteren ve deyim niteliğinde olan birleşik fiillere dikkat çekmekle yetinilecektir. Ele alınacak örnekler her iki dilde gerek anlam, gerekse söz dizimi bakımından benzerlik göstermekte ve anlamca aynı öğelerden oluşmaktadır. Boşnakça anlatımların bazıları halen edebî dilde varlığını sürdürmektedir. Buna karşın, sunumda gösterilecek bazı Boşnakça örnekler sadece halk dilinde duyulmaktadır.